



# امانهٔ محکمهٔ اسلامی افغانستان



## سترهٔ محکمه

ریاست عمومی دارالاإنشاء

تاریخ: ۱۴۴۴/۹/۲۷

آمریت تعزیرات

عاجل  عادی  اطمینانیه  ابلاغیه  سایر

بخش متعددالمال

شماره متحددمال: ۴۹

به منسوبین محترم ریاست های تمیزها، دیوان ها، محاکم مرافعه و ابتدائیه امارت اسلامی افغانستان!

السلام عليکم و رحمت الله و برکاته

و بعد: به تعقیب متحددمال شماره (۲۰) مورخ ۱۴۴۳/۱۲/۲۹ هـ ریاست عمومی دارالاإنشاء ستنهٔ محکمه مینگاریم:  
مقام محترم عالی امارت اسلامی افغانستان در رابطه به فیصله پنجم مجلس مورخ ۱۴۴۴/۷/۲۶ هـ شورای عالی ستنهٔ محکمه به چهار تن از علماء کرام هدایت فرموده بودند تا جدول تعین موضوعات دیوانها را بازنگری نمایند که علماء کرام یاد شده در مورد وضاحت را ذریعه صادره (۱۷۶۱) مورخ ۱۴۴۴/۹/۴ هـ ریاست عالی تمیز جنوب غرب و معاونیت قضائی ستنهٔ محکمه به مقام محترم عالی امارت اسلامی افغانستان تقدیم نموده بودند که ترجمه دری آن طور ذیل میباشد:

قسمیکه بین موضوعات دیوان امنیت عامه و دیوان نظامی تناقض معلوم میشد و محاکم را به تشویش انداخته بود و یا انتقال آن به دیوان دیگر بهتر به نظر میرسید، سائر موضوعات که تناقض داشت و یا انتقال آن مناسب بوده، از هر دو دیوان حذف و به عوض آن چنین مواد و تعبیرات جاججا گردید که تناقض نداشته و شامل آن میگردد، سه موضوعات مذکوره در دیوان نظامی بود:

۱ - ماده چهارم: هر نوع موضوعات مربوط گروه خوارج (دواعش).

۲ - ماده پنجم: موضوعات احتساب (سیاسی).

۳ - ماده ششم: انتحراری.

در دیوان امنیت عامه سه مواد ذیل الذکر:

۱ - ماده چهل: اختطاف.

۲ - ماده چهل و یکم: ساختن گروپ به ضد حکومت اسلامی.

۳ - ماده چهل و سوم: ماین گزاری (در راه ها و موضع عامه وغیره).

شش مواد فوق الذکر از لست هر دو دیوان حذف گردد و به عوض آن در لست دیوان نظامی دو ماده به شکل ذیل گنجانیده شود:

۱ - گروه که خلاف امارت اسلامی فعالیت مسلحانه را انجام می دهد.

در این ماده همه گروهای که به ضد امارت فعالیت مسلحانه مینمایند مثل جبهه مقاومت، دواعش و یا گروه دیگر.

۲ - سائر موضوعات اختطاف که منجر به قتل باشد یا منجر به قتل نباشد، شخص نظامی یا غیر نظامی باشد.

قسمیکه این موضوع مشکل بوده و اکثر اوقات اختطاف کننده اشخاص زورور میباشند و به محکمه قوی ضرورت دارد به همین

خاطر انتقال این موضوع به دیوان نظامی مناسب دافسته شد.  
در لست دیوان امنیت عامه یک ماده به متن ذیل اضافه گردد:  
۱- گروه های که خلاف امارت اسلامی فعالیت های غیر مسلحانه را انجام می دهد.  
در این ماده همه گروه های سیاسی که به ضد امارت فعالیت غیر مسلحانه مینمایند مثل حزب التحریر و جمعیت اصلاح وغیره شامل گردد.

و دو موضوعات که قبل از در لست موضوعات محاکم نبود، در لست دیوانهای ذیل اضافه گردد:  
۱- موضوع (ارتباط نا مشروع) در لست دیوان جزاء اضافه گردد.  
۲- موضوع (دعاوی معادن) در لست دیوان مدنی اضافه گردد.  
مقام محترم عالی امارت اسلامی افغانستان در رابطه به وضاحت فوق چنین هدایت ارشاد فرمودند:

((وکتل سو:

دستري محكمي محترم مقام تم  
السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

وبعد: د علما و پورته نظر زمور له خوا تائيد دي تاسو پورته موادي د پورته وضاحت سره ارونده دیوانونو ته په متعدد المآل دول ولپرئ تر خو هر دیوان خپل مسئليت پوره کړي.))

بناءً مطابق هدایت مقام محترم عالی امارت اسلامی افغانستان لست های تعین موضوعات دیوانها طبق وضاحت علماء کرام مؤظف مجداً ترتیب و به اساس هدایت شفاهی مقام محترم ستره محکمه ضم متعدد المآل هذا در ظرف (۱۵) ورق به ریاست های مربوط ستره محکمه تمیزها، دیوانها، محاکم مراجعه، ابتدائیه امارت اسلامی افغانستان اخبار گردید تا در روشی آن اجراءات شرعی و اصولی مرعی گردد.





د افعانه سندان آن لایه ای ام

ستره محکمه



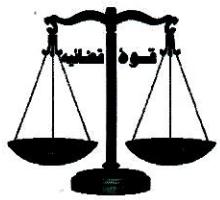
د جزا دیوان ریاست

نامه	د جزا دیوان مربوط قضی	د قضی نوع	قضایی مربوط دیوان جزا	نوع قضیه
۱	قتل که عمد وی او که خطاء	قتل عمداً یا خطأ		
۲	د زنا فعل	فعل زنا		
۳	نامشروع اریکی	ارتباط نامشروع		
۴	لواط	لواط		
۵	قطع الطريق (لارشکونه)	قطع الطريق (رهزني)		
۶	وسله واله غلا	سرقت مسلحانه		
۷	غلا، او د غلا شوي مالونو اخیستل او خرخول	سرقت، خريد و فروش اموال مسروقه		
۸	دیو چا د حريم د بیعزی او بی حرمتی دعوی	دعوی بی عزتی وبی حرمتی به حريم یک شخص		
۹	ژوبلول	مجروحیت		
۱۰	جنین له منخه ورل	سقط جنین		
۱۱	دیوال و غیره و رانول او د یو چا د املاک او اموالو سوچول	تخريب دیوار و غیره و تحریق املاک و اموال شخصی		
۱۲	جنگ، لت و کوب	جنگ، لت و کوب		
۱۳	تهدید او کوابن کول عامه خلکو ته	تهدید و اخطار مردم عامه		
۱۴	چب و هنه	کیسه بری		
۱۵	قامارکول د خصومت په صورت کي	قامار بازی کردن به صورت خصومت		
۱۶	په وژنه کي همکاري	معاونت در قتل		
۱۷	د کورخخه د مهرمني تېښته	فرار زن از منزل		
۱۸	د شريعت خلاف نکاح کول (لکه د یو چا منکوحه په نکاح کول)	ازدواج غير شرعی (مثلاً به نکاح گرفتن منکوحه شخص دیگر)		
۱۹	د وژني اقدام کول	اقدام به قتل		
۲۰	چور او چپاول	چپاولگری		



غفلت در وظیفه	۴۱	په وظیفه کي دي غوري	۴۱
هتك حرمت (دشنام و غيره)	۴۲	بي عزتي او بشکنڅل کول	۴۲
قطع اشجار ملکیت شخصی	۴۳	د شخصی ملکیت د ونو پرېکول	۴۳
جنگ مغلوبه	۴۴	ډليز جنگ	۴۴
داخل شدن در منزل غیر بدون اجازه و تجاوز کردن به حریم خصوصی شخص	۴۵	کوروونه بدون د اجازې ننوتل او د یو چا په حریم تیری کول	۴۵
شراب نوشی	۴۶	شراب خبیل	۴۶
آزار، اذیت و تخویف	۴۷	خورونه، تکلیف او ویروں	۴۷
زن جلب و دیوسن (قواری)	۴۸	مرده ګوی	۴۸
فروش زن (منکوحه و غيره منکوحه)	۴۹	د بېشې خرڅول (که منکوحه وي او که غیر منکوحه)	۴۹
شهادة الزور	۵۰	د درواغو شهادت ورکول	۵۰
عدم رعایت مقررات طبی	۵۱	د طبی مقرراتو نه رعایت کول	۵۱
ممومیت	۵۲	بي هوشه کول	۵۲





# د افغانستان اسلامي امانت

ستره مکمه



## د امنیت عامه دیوان ریاست

د امنیت عامه دیوان مربوط قضیې	نېټ	قضایاى مربوط دیوان امنیت عامه	نېټ
د چرسو قاچاق کول د دعوې په صورت کي	۱	قاچاق چرس در صورت بروز دعوى	۱
د کوکنارو کرل د دعوې په صورت کي	۲	کشت کوکنار در صورت بروز دعوى	۲
د بنگدانې قاچاق کول او کرل د دعوې په صورت کي	۳	قاچاق و کشت بنگدانه در صورت بروز دعوى	۳
د تریاکو استعمال، خرڅول او اخیستل د دعوې په صورت کي	۴	استعمال تریاک، خرید و فروش آن در صورت بروز دعوى	۴
د هیروئینو قاچاق کول: هیروئین د خشخاشو خخه په لاس راخي چي د مورفينيو تغیر یافته شکل دي ددغه مخدره مادي مصرف پير اعتیاد آور دي او د هغه دير استعمال تنفس دروي او د مرګ سبب کړئي او د دغه ماده لکه کچ، اوره، تالک او داسي نورو موادو خخه ترکيب کېږي) د دعوې په صورت کي	۵	قاچاق هیروئین: (هیروئین از خشخاش بدست می ايد که شکل تغیر یافته مورفين است خطرات مصرف اين ماده مخدر بسيار اعتیار آور است و استعمال بيش از حد ان تنفس را متوقف مينماید و سبب مرگ می شود چون از مواد ی همچون گچ، آرد، تالک و غیره ترکيب می گردد در صورت بروز دعوى	۵
مورفين: مورفين هغه مخدره ماده ده چي د تریاکو خخه اخیستل کېږي او دا په دوه ډوله (مایع او پودر) استعمالیېږي او د دغې مادې دير استعمال په خوانانو کښي دي او دغه ماده خوب زیاتوي او د تریاکو اثر لري د دعوې په صورت کي	۶	مورفين: ماده مخدري است که از تریاک گرفته میشود و به دو صورت (مایع و پودر) مصرف می گردد مصرف اين مواد در بین جوانان زياد است و ماده خواب آور و اثرات تریاک را دارد.	۶
استعمالول، اخستل او خرڅول د تابليت کا (هغه کېپسول دي چي د نشه ی توکو خخه جوړېږي)	۷	استعمال و خريد و فروش تابليت K (کېپسول که از پودرن شه آور ساخته میشود)	۷
شيشه اوکرستال: دغه ماده یوه مخدره تحریک کونکې ترکیبی او مصنوعی ماده ده په روښانه شکل په شان د کریستال په آې او شین رنګ سره پیدا کېږي) د دعوې په صورت کي	۸	شيشه و کرستال نوعی از مواد مخدر تحریک کننده و بشکل ترکیبی و مصنوعی است که بشکل شفاف و مانند کریستال برنګ آبی و سبز یافت می شود در صورت بروز دعوى	۸
د الکولي مشروباتو خرڅول او اخیستل د دعوې په صورت کي	۹	خرید و فروش مشروبات الکولی در صورت بروز دعوى	۹



۱۰	په تجاري معاملاتو کبني تقلب (چل ول) کول لکه: د اصلي شي پرخای بدل شي ورکول.	تقلب در معاملات تجاري(فربيکاري)
۱۱	جعل (ساخته کاري) او تزوير (مثلاً به جاي سند اصلی سند ديگر ارائه کردن و يا کلمات اصلی را تغير دادن) تبديل اوراق و تغير کردن کتابت نوشتن	جعل (ساخته کاري) او تزوير (د اصلي سند پر خاي بل سند ورلاندي کول او يا هم اصلی کماتو ته تغير ورکول) يا د پانو بدلوں یا په ليکنه کي تغير او تبديل کول
۱۲	هر نوع فريبيکاري	فريبيکاري په هر شكل چي وي
۱۳	چک دادن بدون وجود پيسه در حساب بانکي	بغير له دي چي خپل اکاؤنت کبني پيسې ولري يو چاته چک ورکول
۱۴	اطلاع کذب	د دروغو خبر ورکول
۱۵	سرقت اموال امارتي و خيانت کردن	د امارتي مالونو غلا کول او خيانت پڪبني کول
۱۶	اختلاس (گرفتن اموال عامه از سوي مامور امارتي به نفع شخصي )	اختلاس د خپلي شخصي گتني لپاره د عامه مالونو اخيستل د امارتي (دولتي) مامور لخوا
۱۷	غدر (بي وفائي او د مشروطي وعدي ماتول)	غدر (بي وفائي او د مشروطي وعدي ماتول)
۱۸	سؤ استفاده از صلاحيت وظيفوي	د دندي خخه ناوره گته اخيستل
۱۹	اخاذی خودسرانه بزور پول گرفتن و غيره در راه عام از سوي مامور امارتي	باچ اخيستنه د امارتي شخص له خوا په عامه لاره کبني پيسې او داسي نورخه په زور اخيستل خودسرانه
۲۰	تمرد (اشخاصيکه از حكم قطعي محکمه و يا از حکم مقامات و قانون سرکشی نمایند)	د حکم خخه سرغرونه: (هغه اشخاص چي د محکمي د حکم قطعي او يا د نورو مقاماتو د حکم او قانون خخه سرغرونه وکري)
۲۱	تجاوز عليه موظفين خدمات عامه (شخصيکه بر خلاف کارمندان موظفين خدمات عامه مانند پوليس ، مامور و غيره به استعمال قوت و تهدید تجاوز کند و يا آنها را للت و کوب نماید)	د عامه خدمتو نو د مؤظفين پر خلاف تجاوز: (هغه شخص چي د عامه خدمتو نو د مؤظف لکه د پوليس ، مامور و غيره کارمندانو پر خلاف د قوت يا تهدید په استعمال سره تجاوز وکري يا يې ووهي)
۲۲	استعمال پول جعلی	جعلی پيسې چلول
۲۳	پول شوئي (انتقال دادن پول غير قانوني و يا هم سفيد کردن پول سياه مانند دالر و غيره )	د پيسو مينخل: (غير قانوني پيسې نقلول د پيسو سپينول هغه توري پيسې لکه ڈالر و غيره غير قانوني سپينول)
۲۴	قاجاق سلاح و استفاده از سلاح غير قانوني	د سلاح قاجاق او د هغه غير قانوني استعمال
۲۵	فرار از محبس	د محبس خخه تبتدل



کتمان جرم (پنهان کردن جرم که به امنیت عامه خطر باشد)	۴۶	د جرم پتول (د داسی جرم پتول چی د عامه امنیت له پاره گواش وی)	۴۶
تضليل قضا (خطا نمودن قاضی عمدأً به اظهار کذب و غیره)	۴۷	د قضا تضليل (د قاضی خطاء ایستل عمدأً په دروغو ویلو و غیره سره)	۴۷
هکاری با مجرم	۴۸	د مجرم سره مرسته کول	۴۸
قاچاق موتر (انتقال موتر از سرحدات و بنادر بصورت غیر قانونی)	۴۹	د گمرک خخه پرته د موترو قاچاق (د موترو انتقال د سرحدونو او بندرونو خخه په غیر قانونی توګه)	۴۹
قاچاق چوب (به انتقال چوب بصورت غیر قانونی)	۵۰	د گمرک خخه پرته د لرگیو قاچاق (دلرگیو انتقالوں په غیر قانونی توګه سره)	۵۰
قاچاق سنگ (انتقال سنگ قیمتی بصورت غیر قانونی)	۵۱	د قیمتی تیپرو، دبرو قاچاق	۵۱
قاچاق طلا (انتقال طلا بصورت غیر قانونی)	۵۲	د سرو زرو (طلا) قاچاق (غیر قانونی انتقال)	۵۲
قطع اشجار امارتی بدون اجازه	۵۳	بې اجازې د امارتی ونو پرېکول	۵۳
همکاری با قاچاقبران	۵۴	د قاچاقبرانو سره مرسته کول	۵۴
قاچاق سیم باکس (انتقال آله کشفی و مخابراتی مربوط به مخابرات بدون اجازه)	۵۵	د سیم باکسو قاچاق: (د کشفی او مخابراتی آلاتو انتقالوں چی له مخابراتو سره مربوط وي پرته له اجازې)	۵۵
قاچاق مهمات (انتقال مهمات بصورت غیر قانونی) مثل مرمى وغیره	۵۶	د مهماتو قاچاق (په غیر قانونی توګه سره) لکه مرمى وغیره	۵۶
قاچاق اموال مجاز (انتقال اموال مجاز به خارج از کشور)	۵۷	د رووا مالونو قاچاق	۵۷
استعمال مواد کیمیاوی (جوهری مضر)	۵۸	د کیمیاوی موادو استعمالول	۵۸
قاچاق انسان (انتقال انسان از خارج کشور به داخل کشور و یا از داخل به خارج کشور خلاف قانون)	۵۹	د انسان قاچاق (له خارج ملک خخه داخل ته او یا له داخل خخه خارج ملک ته د انسان انتقالوں په غیر قانونی توګه)	۵۹
گروه های که خلاف امارت اسلامی فعالیت های غیر مسلحانه را انجام می دهد در این ماده همه گروه های سیاسی که به ضد امارت فعالیت غیر مسلحانه مینمایند مثل حزب التحریر، جمعیت اصلاح وغیره داخلی سی	۶۰	هغه دلي چي د اسلامي امارت په خلاف غیر مسلحانه فعالیت کوي. په دی ماده کي به تولي هغه سیاسي دلي چي د امارت په ضد غیر مسلحانه فعالیت کوي لکه حزب التحریر، جمعیت اصلاح وغیره داخلی سی	۶۰



خیانت ملی (تبليغات علیه حکومت اسلامی، (بضامارت اسلامی تبلیغ و توطئه کردن) انتقال معلومات و تهدید استقلال)	۴۱	ملي خیانت: (د اسلامي حکومت ((اما رت پر ضد تبليغات او توطئه )) او خارج ته معلومات ورکول او استقلال ته خنده جورول)	۴۱
قاچاق آثار باستانی (انتقال اثار تاریخی و فرهنگی بصورت غیر قانون)	۴۲	دلرغونو آثارو، د تاریخي او فرهنگي آثارو قاچاق کول	۴۲
خرید و فروش و انتقال اموال ممنوعه (که از طرف دولت منع شده باشد)	۴۳	دممنوعه مالونو پيرودل او پلورل او انتقالول (چي د دولت لخوا منعه شوي وي)	۴۳
خیانت کول په هغه مالونو کبني چي د خلکو د مرستي لپاره ورکړل شوي وي	۴۴	خیانت کول په هغه مالونو کبني چي د خلکو د مرستي لپاره ورکړل شوي وي	۴۴
فرار کردن مظنون ، متهم و مجرم	۴۵	دمظنون، متهم او مجرم تبتدل	۴۵
فرار دادن مظنون ، متهم و مجرم	۴۶	دمظنون، متهم او مجرم تبتدل	۴۶
فرار از قوانین ګمرکي	۴۷	د ګمرکي قوانينو خخه تبتدل	۴۷
استعمال شخصی غیر مسؤول از یونیفورم امارتی	۴۸	د غیر مؤظف شخص امارتی یونیفورم استعمالول	۴۸
رویه سؤ موظفين خدمات عامه با ديگران	۴۹	د عامه خدمتونو د مؤظف ناوره چلنډ کول د خلکو سره	۴۹
افشای اسرار امارتی	۵۰	د امارت اسرار افشا کول	۵۰
پخش و نشر فلم های غیر اخلاقی	۵۱	د غیر اخلاقی فلمونو نشورل او خپرول	۵۱
جاسوسی (بیرون کشیدن اسرار نظامی به خارج و يا به گروه ضد امارتی)	۵۲	جاسوسی (د نظامي اسرارو ورکول خارج ته او یا هم مخالفينو د اسلامي امارت ته)	۵۲
نقض حریم میدان های هوائی	۵۳	د هوائي میدانونو د حریم نقض	۵۳
توهین به بیرق یا نشان امارتی	۵۴	بیرغ یا امارتی نشان ته سپکاوی	۵۴
تحریک به جنگ داخلی (مذهبی ، قومی و غیره)	۵۵	کورني جګړي (مذهبی، قوي و غيره ته) هڅول	۵۵
قتل های هدفی و ایجاد بي ثباتی به همکاری سازمانهای داخلی و خارجی و تمویل آنها	۵۶	هدفي وژني او بي ثباتي ایجادول د داخلی او خارجي سازمانونو په همکاري سره	۵۶
ایجاد ، و انتقال مواد منفجره و وسائل کشنده و جرایم ناشی از آنها	۵۷	ایجادول او انتقال د مواد منفجره او د وژونکو وسایلوله دوي خخه پیدا کیدونکېي جرمونه	۵۷
جرائم ناشی علیه مسئونیت پرواز های هوائی و عمله آن	۵۸	هغه جرمونه چي د هوائي پروازونو او د هغې عملې پرورداندي واقع شي د خصومت په صورت کې	۵۸
رهبری گروه مسلح بمنظور غصب يا غارت املاک امارتی یا غیر امارتی در صورت خصومت	۵۹	د وسله والي دلي رهبری کول د املاکو امارتی یا غیر امارتی د غصب کولو او يا لوټولو لپاره د خصومت په صورت کې	۵۹



جرايم عليه روابط دипломاتك (شخص يا گروه که بمنظور ايجاد تشنج يا قطع روابط دипломاتيک ميان امارت اسلامي افغانستان و دولت خارجي يا سازمان هاي بين المللي مرتكب عمل گردد) به صورت خصوصت	۶۰	د ديلوماتيکو اريکو په وړاندي جرمونه: ( Hegه شخص يا جماعت چي د امارت اسلامي افغانستان او د یو خارجي دولت او يا د بين المللي سازمانونو د ديلوماتيکو اريکو ترمنځ د اختلاف او یا د روابط قطع کول مرتكب گرخي) د خصوصت په صورت کي	۶۰
رشوت به صورت خصوصت	۶۱	بدی اخیستل د خصوصت په صورت کي	۶۱
خيانت در امانت به صورت خصوصت	۶۲	په امانت کبني خيانت کول د خصوصت په صورت کي	۶۲
توهين رسالت و انكار ختم نبوت به صورت خصوصت	۶۳	درسالت او ختم نبوت خخه انکار او توهين کول د خصوصت په صورت کي	۶۳
توهين اسلام و شعائر الله تعالى به صورت خصوصت	۶۴	د اسلام او شعائر الله تعالى توهين کول د خصوصت په صورت کي	۶۴
تعظيم علامات كفرية و استعمال ان که در اسلام کفر محسوب ميگردد مثلًا صليب و زنار و غيره به صورت خصوصت	۶۵	د كفرية علاماتو تعظيم او د هغه علاماتو استعمالول چي په اسلام کبني کفر شمارل کېږي مثلًا د صليب زنار و غيره د خصوصت په صورت کي	۶۵
ارتداد به صورت خصوصت	۶۶	ارتداد د خصوصت په صورت کي	۶۶
توهين و سب صحابه رضي الله عنهم و سلف صالحين رحمهم الله به صورت خصوصت	۶۷	توهين و سب صحابه رضي الله عنهم و سلف صالحين رحمهم الله د خصوصت په صورت کي	۶۷
حقوق عامه: (تمام دعوي های حقوقی که بين شخص حقوقی يا حكمی خاص، موسسه، شرکت با ګښتمتباشد) به صورت خصوصت	۶۸	عامه حقوق (تولي هغه حقوقی دعوي ګاني چي په مينځ د حقوقی شخص يا حکمي (مؤسسة، شرکت) شخص د حکومتی سره وي) د خصوصت په صورت کي	۶۸
دعوى مرعي (چراغاه)	۶۹	مرعي (ماجر)	۶۹
وارد کردن مال های بي کيفيت و فروختن ان (مانند ادویه جات و غيره )	۷۰	دبی کيفيتواړونو واردول او د هغه خرڅول (لكه درمل و غيره)	۷۰
موضوع اخفاء مجرم	۷۱	د مجرم پټولو موضوع	۷۱





د افغانستان اسلامی امپراتوری  
ستره محکمه



د مدنی دیوان ریاست

قضایای مربوط دیوان مدنی	نوع قضیه	د مدنی دیوان مربوط قضیې	نوع
دعوى تنازع بالايدى	۱	د تنازع بالايدى دعوى	۱
دعوى دفع تعرض	۲	د دفع تعرض دعوى	۲
دعوى ملكيت منقول	۳	د منقول ملكيت دعوى	۳
دعوى ملكيت غير منقول	۴	د غير منقول ملكيت دعوى	۴
دعوى ضمان مستهلك	۵	د مستهلك د ضمان دعوى	۵
دعوى ارث	۶	د ميراث دعوى	۶
دعوى غصب	۷	د غصب دعوى	۷
دعوى شفعه	۸	د شفعي دعوى	۸
دعوى عاريت	۹	د عاريت دعوى	۹
دعوى وديعت	۱۰	د وديعت دعوى	۱۰
دعوى كفاله دين	۱۱	د دين د كفالت دعوى	۱۱
دعوى مرور زمان (بصورت دفع باشد نه بشكل اصل)	۱۲	د مرور زمان دعوى (دفع په شکل نه د اصل)	۱۲
دعوى نسب	۱۳	د نسب دعوى	۱۳
دعوى نكاح	۱۴	د نكاح دعوى	۱۴
دعوى طلاق	۱۵	د طلاق دعوى	۱۵
دعوى رجوع از طلاق	۱۶	د طلاق نه درجوع دعوى	۱۶
دعوى خلع	۱۷	د خلع دعوى	۱۷
دعوى حضانت	۱۸	د حضانت دعوى	۱۸
دعوى رضاعت	۱۹	د رضاعت دعوى	۱۹
دعوى مهر	۲۰	د مهر دعوى	۲۰
دعوى نفقة	۲۱	د نفقې دعوى	۲۱



د دعوى تفريق بين الزوجين	۴۲	د بين الزوجين د تفريق دعوى	۴۲
د دعوى مسيل	۴۳	د مسيل دعوى	۴۳
د دعوى مجرى	۴۴	د مجرى دعوى	۴۴
د دعوى راه	۴۵	د لاري دعوى	۴۵
د دعوى حقابه	۴۶	د حقابه دعوى	۴۶
د دعوى اجرت حضانت و رضاعت	۴۷	د حضانت او رضاعت د أجرت دعوى	۴۷
د دعوى دفع ضرر همسايه	۴۸	د گاوندي د ضرر دفع دعوى	۴۸
د دعوى تقسيم ومهایات	۴۹	د تقسيم او مهایات دعوى	۴۹
د دعوى بيع الوفاء ورهن	۵۰	د بيع بالوفاء او رهن دعوى	۵۰
د دعوى استحقاق	۵۱	د استحقاق دعوى	۵۱
د دعوى مزارعت	۵۲	د مزارعت دعوى	۵۲
د دعوى مساقات	۵۳	د مساقات دعوى	۵۳
د دعوى معادن	۵۴	د معادنو دعوى	۵۴





د افغانستان اسلامي امېریت

ستره مکمه



د ترافیکو د دیوان ریاست

نېټه	د ترافیکو د دیوان مربوط قضې	قضایا مربوط دیوان ترافیک	نېټه
۱	ترافیکي حادثه (هغه واقعه ده چي د اهمال، غفلت، بي احتیاطي، د قوانینو مقرراتو یا د ترافیکي لاخود نه رعایت له امله پښه او په فوت کپدو یا جسمی یا مالي زیان تمامیرې)	حداده ترافیکي (آن واقعه است که به علت اهمال، غفلت، بي احتیاطي، عدم رعایت قوانین و مقررات و لوايح ترافیکي که سبب حداده شده منجر به فوت و يا هم به ضرر جسمی و مالي گردد	
۲	ترافیکي حادثه چي سبب د قتل شي	حداده ترافیکي که منجر به قتل شود	
۳	ترافیکي حادثه چي د دائم له پاره د معلومات سبب وګرځي	حداده ترافیکي که منجر به معلومات دائمي گردد	
۴	ترافیکي حادثه چي سبب د سخت زخمي کيدلو وګرځي	حداده ترافیکي که منجر به جرح شديد گردد	
۵	ترافیکي حادثه چي د بدن د عضود ماتېدلو سبب وګرځي	حداده ترافیکي که منجر به شکستن عضو گردد	
۶	ترافیکي حادثه چي سبب د لپر و هللو او لپر زخمي کېدلوا وګرځي	حداده ترافیکي که منجر به ضرب و جرح خفيف گردد	
۷	ترافیکي حادثه چي سبب د ملي ضرر وګرځي	حداده ترافیکي که منجر به ضرر ملي گردد	
۸	د نقلیه وسائطه استعمال بغیر له جواز سير، د نمبر پليت پليت او مؤقت سند لرونکي	استعمال وسائل نقلیه بدون جواز سير، نمبر پليت قانوني، و سند موقت	
۹	د بل چا جواز سير او د نمبر پليت خخه استفاده کول	استفاده از جواز سير و نمبر پليت غير	
۱۰	خپل جواز سير او نمبر پليت بل چا ته د استفادې لپاره ورکول	دادن جواز سير و نمبر پليت خود را به غرض استفاده به شخص ديگر	
۱۱	د ماشين او شاسي نمبر له منځه ورل او یا یې نمبر تغيرول	محو و تغير نمبر ماشين و شاسي	
۱۲	د موټروان حرکت کول د بل چا په لاس (پر غير قانوني طرف) باندي	رفتار راننده خلاف مسیر و سمت غير قانوني در جاده (سرک)	



رانندگی در حالت سکر یا نشه خواه مرتكب حادثه ترافیکی شودیا نه	۱۳	دنشی په حالت کبني موټرواني کول، که مرتكب د حادثي شي یا نشي	۱۳
رانندگی در حالت داشتن امراضيکه غالباً منجر به حادثه ترافیکي گردد	۱۴	موټرواني کول په داسي حالت کبني چي داسي امراض ولري چي غالباً سبب د ترافیکي حادثي گرخي	۱۴
فرار از محل حادثه ترافیکي	۱۵	د ترافیکي حادثي د خاي خخه تېښته کول	۱۵
نداشتن لايسنس ( جواز رانندگي)	۱۶	دلیسنس ( دموټرواني جواز ) نه لرل	۱۶
ارتکاب حادثه ترافیکي از اثر تخطى بزرگ اصول فني و مسلكي	۱۷	د فني او مسلكي اصولو خخه لویه تخطى کول چي د ترافیکي حادثي سبب گرخي	۱۷
عدم رعایت از مقررات ترافیکي عامه	۱۸	د عامه ترافیکي مقرراتونه رعایت کول	۱۸
تغیر شکل نشانه هاي ترافیکي	۱۹	د ترافیکي علامود شکلونو تغیرول	۱۹
از بين بردن نشانه ها و علامات ترافیکي و يا مخفی کردن آن خواه سبب حادثه ترافیکي شود یا نه	۲۰	د ترافیکي علاماتو او نښانو پټول يا له منځه وړل، که د ترافیکي حادثي سبب شي یا نشي.	۲۰
نگذاشتن علامه اخطاريه و تنويريه در راه عام که در آن کنده و حفر کاري شده و يا چيز ديگر گذاشته شده باشد	۲۱	نه اينسول د اخطاريه او تنويريه علامي په هغه عمومي لار کبني چي په هغه کبني کنده وي او یا بل شوی اينسول شوي وي.	۲۱
دور کردن علامه اخطاريه و تنويريه	۲۲	د اخطاريه او تنويريه علاماتو ليري کول	۲۲
خاموش کردن، از بين بردن، دور کردن و يا تلف کردن چراغ هاي که در راه عام و يا ميدان به غرض روشن نمودن تنظيم شده باشد	۲۳	په عمومي لار او ميدانونو کبني د چراغونو ليري کول، له منځه وړل او یا هم تلف کول چي د رنا لپاره تنظيم شوي وي.	۲۳
بار کردن وسائل نقلیه خلاف قوانین ترافیکي	۲۴	د ترافیکو قوانینو خلاف د نقلیه وسائلو بارول	۲۴
استعمال وسائل نقلیه خلاف قوانین ترافیکي ( تيز رفتار، روشنی زياد چراغها، و فرسوده بودن تائر و غيره )	۲۵	د نقلیه وسائلو استعمالول خلاف د ترافیکي قوانینو لکه تيز رفتاري، تيز چراغونه لکول او د تاير زور والي، او داسي نور...	۲۵

يادونه : نهايې فيصله بي د زون د مراجعي محکمي ده .





د افغانستان اسلامي امېریکا

ستره محکمه



د تجاري ديوان رياست

نامه	د تجاري ديوان مربوط قضبي د قضيو چولونه	قضائي مربوط ديوان تجاري	نوع قضيه
۱	د هر ډول منقولو مالونو د تهيه کولو تعهد او د هر ډول اعمالاتو او انشآتو په ذمه اخیستل (مثلاً: یو وزارت د غذائي موادو د برابرولو په برخه کبني د یو شرکت سره پیمان یا تعهد کوي او داسي نور)	دعوي تعهد و تهيه هر نوع اموال منقول و به ذمه گرفتن و قبول کردن هر قسم اعمالات و انشاءات (مثلاً: تعهد يك شركت همراهی يك وزارت در تهيه مواد غذائي و غيره)	
۲	د فابريکي د تاسيس، د مطبعي د دستگاه دائمول، د عکاسي مطبعه، د نشرياتو او د کتابونو پلورلو و غيره (دعوي)	دعوي مربوط به تأسیس فابریکه، تدویر دستگاه، مطبعه عکاسی، نشریات و فروش کتب و غیره	
۳	د نندارتونو افتتاح او د عمومي مقاماتو پرانيسټل لکه (هوتل، سرایونه، د خورخوني او د کار کونکود تهيه کولو لپاره دفترونه او د ليلام څایونو و غيره (دعوي))	دعوي مربوط به افتتاح تماشاگاه ها، و گشودن محلات عمومي (مانند هوتل، سرای ها، طعام خانه ها، تهيه دفاتر کارگران و ليلام خانه ها و غيره)	
۴	په وچه، سيندونو او هوا کبني د مسافرينو، حیواناتو او نورو شيانو و پلودعوي	دعوي مربوط به انتقال مسافرين و حيوانات و د یگراشیاء در خشکه، بحر و هوا	
۵	د اوبو، ګيس، او بريښنا ويسل او تليفوني مخابراتو تاسيس و غيره دعوي	دعوي شركت ها مربوط به توزيع آب، گاز، برق، تأسیس مخابرات تليفوني و غيره	
۶	د کميشن د اخستلو او دلالي (رهنمای معاملات او نورو) اپوند دعوي	دعوي مربوط به کميشن کاري و دلالي (رهنمای معاملات و غيره)	
۷	د برايث، حجت چک او د تجاري معاملاتو اپوند دعوي	دعوي برائت، حجت و چک مربوط معاملات تجاري	
۸	د صرافي د معاملاتو اپوند دعوي	دعوي مربوط به معاملات صرافي	
۹	د جاري حساب معاملې او په هغه پوري د مربوطو مقاولو (تعهدات) دعوي (لکه یو شرکت تعهد کوي	دعوي مربوط به معاملات حساب جاري و مقاولات (تعهدات) مربوط به آن (مثلاً شرکت تعهد می	



نماید که هفته وار مقدار پول معین را به کسی می دهد		په هره هفتہ کبینی به یو تاکی مقدار پیسی یو چاته ورکوی)	
دعوى مربوط به معاملات بانک های خصوصی و دولتی	۱۰	د خصوصي او دولتي بانکونو اړوند دعوى	۱۰
دعوى معاملات راجع به استناد و رسيدات گروي (مثالاً: يك تاجر مال منقول و يا پيسه را به دليل اعتبار در گدام ها ی عمومي تجارتی و يا در بانک ها ميگذارد و د رقمابل آن رسيد داده ميشود)	۱۱	د ګروي معاملاتو د استناد او رسيدونو اړوند دعوى مثالاً: (يو تاجر پيسې یا مال د اعتبار په موخه په عمومي ګدامونو او یا بانکونو ګښېردي او د هغه په مقابل کبیني رسید ورکول کېږي)	۱۱
دعوى مربوط به تشکيل شركت های تجارتی و خريد و فروش اسهام	۱۲	د تجارتی شرکتونو د تشکيل او سهمونو د اخیستلو او خرڅلوا اړوند دعوى	۱۲
دعوى عقد بيع	۱۳	د عقد بيع دعوى	۱۳
دعوى عقد اجاره	۱۴	د عقد اجاره دعوى	۱۴
دعوى بدل اجاره	۱۵	د بدل اجاره دعوى	۱۵
دعوى ثمن بيع	۱۶	د بيچي په ثمنو کبیني دعوى	۱۶
دعوى اجرت	۱۷	د اجرت دعوى	۱۷
دعوى ضمان عليه أجير	۱۸	پراجير د ضمان دعوى	۱۸
دعوى مضارب	۱۹	د مضارب دعوى	۱۹
دعوى فسخ عقد	۲۰	د عقد د فسخ دعوى	۲۰
دعوى دين، قرض و افلاس	۲۱	د دين، قرض او افلاس دعوى	۲۱
دعوى صورتهای سرقفلی	۲۲	د سرقلفی د صورتونو دعوه	۲۲





د افغانستان اسلامي امانت

ستره محکمه



د نظامي منسوبينو د دیوان ریاست

نامه	د قضيسي دولونه	د نظامي منسوبينو د دیوان مربوط قضيسي	قضيای مربوط دیوان منسوبین نظامی
		نوع قضيے	
۱	ددغه درو ارگانو (وزارت دفاع، وزارت داخله او د استخبارات او د ریاست عمومي استخبارات) د رهروں دنیا کې د هر د مدعی علیه واقع سوپه هر د مدعی کې چې وي موضوع پې د نظامي محکمي مربوط ده.	د دنیا کې د هر د مدعی علیه واقع سوپه هر د مدعی کې چې وي موضوع پې د نظامي محکمي مربوط ده.	اکر يک منسوب از سه ارگان (وزارت دفاع، وزارت داخله او د ریاست عمومي استخبارات) د رهروں دنیا کې د هر د مدعی علیه واقع سوپه هر د مدعی کې چې وي موضوع پې د نظامي محکمي مربوط ده.
۲	دنظامي شخص هر قسمه دعوي پر نظامي شخص	هر نوع دعوي شخص نظامي علیه شخص نظامي	هر نوع دعوي شخص يا اشخاص ملکي بالاي مدعى عليهم که بعضی آنها نظامي باشدند
۳	دنظامي شخص يا د اشخاص هر قسمه دعوي پر مدعى عليهم چې بعضی د هغو خخه نظامي وي	د ملکي شخص يا د اشخاص هر قسمه دعوي پر مدعى عليهم چې بعضی د هغو خخه نظامي وي	هر نوع دعوي شخص يا اشخاص ملکي بالاي مدعى عليهم که بعضی آنها نظامي باشدند
۴	هغه ډلي چې د اسلامي امارت په خلاف مسلحانه فعالیت کوي.	په دی ماده کي به تولي هغه مسلح ډلي چې د امارت په ضد فعالیت کوي راسي، لکه مقاومتیان دی، دواعش دی يا بله کومه ډله ده.	گروه که خلاف امارت اسلامي فعالیت مسلحانه را انجام می دهد در این ماده همه گروههای که به ضد امارت فعالیت مسلحانه مینمایند مثل جبهه مقاوت ، دواعش و يا گروه دیگر.
۵	د اختطاف قول موضوعات که منجر په قتل سره وي یا نه وي نظامي شخص وي یا غير نظامي شخص وي.	خرنگه چې دا موضوع مشکله او اکثر وخت اختطاف کوونکي زورور خلک وي نوقيي محکمي ته ضرورت لري؛ خکه مو دیوان نظامي ته وراروں مناسب وبلل.	سائر موضوعات اختطاف که منجر به قتل باشد یا منجر به قتل نباشد، شخص نظامي يا غير نظامي باشد. قسمیکه این موضوع مشکل بوده و اکثر اوقات اختطاف کننده اشخاص زورور میباشند و به محکمه قوي ضرورت دارد به همین خاطر انتقال این موضوع به دیوان نظامي مناسب دانسته شد.



ستره محکمه  
ریاست عمومي دارالانشاء